**Выходить у Львовѣ** що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

**Администрація** пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

**Редакція** ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ ôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

# НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои".

**Предплата** у Львовѣ въ Администраціи „Ґазеты Львôвскои" и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поединоке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 18. | Нинѣ: гр. к. Ксенiѣ п. рим. к. Аґаты. | Завтра: Григорія Б. Дороты | Пятниця 24 сѣчня (5 лют.) 1892. | Всхôдъ сонця 7 г. 26 м.; захôдъ 5 г. 4 м. Баром. 742; термом. + 6·4° — 0·8°. | Рôкъ II.

## По вѣчу.

Чи то въ великôй радости, чи въ великôмъ смутку, або въ якомъ великôмъ заколотѣ, чоловѣкъ тратить холодну розвагу, тратить, якъ то каже ся, розумъ, чуе и видить лишь то, що въ нѣмъ самôмъ або доокола него дѣе ся и не пытае: що, якъ, куды, що теперь, якій зъ того хосенъ и якій тому буде конець; але коли вôнъ по першôмъ враженю охолоднѣе та стане думати и розважати, то заразъ тогди и прояснюесь ему его положенє, стае ясною цѣла справа и ажь тогди вôнъ въ силѣ змѣркувати, що то было, що зъ нимъ дѣяло ся, и якій тому всему конець.

Такъ то маесь рѣчь и зъ тыми людьми, що зôбрали ся були вô второкъ на вѣче скликане москвофілами до Львова: були на нѣмъ, чули, видѣли; нехай же теперь самѝ добре розважать, на що оно було скликане, що они вывезли зъ него и якій хосенъ выйде зъ него для цѣлого народу руского, а особливо же селянъ, котрыхъ найбôльше спроваджено на то вѣче; най тѝ селяне розважать, чи добре обернули они той грôшь, що выдали на дорогу, ѣдучи на москвофільске вѣче.

Намъ видить ся, що кромѣ тыхъ немногихъ, що увивали ся по сали „Народного Дому" та пôдносили огиднѝ крики, всѣ участники вѣча прийдуть до того самого переконаня, до якого ще того самого дня вечеромъ прийшли тѝ люде, зъ котрыми мы розмавляли,— а мы черезъ кôлька годинъ розмавляли зъ многими. Всѣ они якъ оденъ казали: „Мы й не знали, чого ѣдемо, а ще менше знаемо, зъ чимъ вертаемо. Намъ казали, що то всенародне вѣче, а то вийшло зовсѣмъ инакше." А оденъ селянинъ зъ пôдъ Коломыѣ сказавъ: Казали, що то на вѣчу мае прийти до згоды, а то показало ся, що братъ брата таки бы спѣкъ и всѣ бы кричали: Славно! Добре!"

Отъ зъ такими гадками розъѣхали ся зъ вторкового вѣча люде, що бодай мали трохи глуздôвъ и котрыхъ ще не запоморочила москвофільска аґітація. Чи не вийшло же на наше, на то, що мы вже давнѣйше писали о того рода вѣчахъ: що люде зъѣдуть ся навѣть зъ подальшихъ сторôнъ, наслухають ся всѣлякихъ крикôвъ и знеохоченѝ розъѣдуть ся домôвъ?

А може й буде зъ того вѣча якійсь добрый успѣхъ? Може то покаже ся, коли надъ нимъ близше застановимо ся. Чи буде згода мѣжь Русинами, до котрои мало вѣче довести? Рѣшучо нѣ, бо на нѣмъ сѣяно лишь незгоду. Въ якій спосôбъ, того тутъ не станемо розказувати, бо замало на то мѣсця; впрочôмъ участники вѣча самѝ то чули и видѣли та розповѣдять и другимъ. Москвофіламъ о то й розходилось, щобы згоды мѣжь Русинами не було, бо для нихъ не було бы тогди мѣсця.

Чи стане теперь нашому народови лѣпше, чи вôдъ того вѣча полекшае нашимъ людемъ особливо селянамъ? Чи може послухае хто голосу того вѣча и зверне на него увагу? Ба, але чи на тôмъ вѣчу промавляли такѝ люде, котрыхъ бы голосу хтось слухавъ, хтось звертавъ увагу, котрый бы мавъ якесь значѣнє не то вже у Вѣдни але хочь бы у Львовѣ? Тажь такій Богданъ Дѣдицкій не мае вже давно голосу навѣть мѣжь своими, мѣжь самыми москвофілами, а о. Павликова послухае хиба лишь его дякъ. Але ось ще лишаесь адвокатъ Добряньскій, що говоривъ на вѣчу ажь кôлька годинъ; може его хтось послухае? Ба, кобы то ще було то Заведенiе, котрого ліквідаторы ліцитують теперь селянъ, то може бути, що знайшовъ бы ся хтось, що и его бы послухавъ; колижь бо Заведенія того нема. Высшѝ круги зъ такими людьми не числять ся. О другихъ бесѣдникахъ вѣчевыхъ нема що и говорити. Аранжеры вѣча знали о тôмъ добре, що не знайдуть нѣгде послуху, але о то имъ и не ходило; имъ ходило лишь о то, щобы въ рускôмъ народѣ заколотъ зробити.

Зъ котрого отже боку не возьмемо вторкове вѣче, то все покажесь, що зъ него нема и не буде хôсна. Въ однôмъ лишь, и то треба признати москвофіламъ, осягнули они свою цѣль:

---

2

## АББАСЪ II.

*Написавъ Генрихъ Кематмілеръ.*

### 1. Скупый отець.

Муезинъ скликувавъ вѣрныхъ на утренню молитву. Голосъ его нѣсъ ся далеко понадъ домы перскои столицѣ, коли вôнъ кликавъ „Аллахъ-илъ-Аллахъ", а вѣрнѝ припадали побожно на колѣна.

И шахъ Аббасъ II. вôдправлявъ свою утренню молитву, вôдтакъ велѣвъ припоясати ся мечемъ, вложивъ за поясъ густо выбитый дорогимъ камѣнемъ кінжалъ и вôйшовъ до свѣтлицѣ, де вже, хочь то було ще дуже рано, чекали на него везиры.

Коли міністры поклонили ся ему низенько, ажь до самои землѣ, вôдклонивъ ся имъ ввѣчливо, сѣвъ вôдтакъ пôдъ бальдахіномъ и давъ знакъ першому везирови, щобы той здававъ ему теперь справу. Коли Омаръ-ханъ скôнчивъ, здавали справу другѝ везиры по черзѣ.

— Вже конець? — спытавъ Аббасъ II. везира, до котрого належали судовѝ справы.

— По правдѣ сказавши, ще нѣ, о царю надъ царями, — вôдповѣвъ везиръ несмѣливо.

— Щожь то значить ся, Юсуфе-хане? спытавъ могучій володарь перскои державы и на его чолѣ проявились слѣды невдоволеня.

— Прости, могучій царю, твому покôрному рабови, коли вôнъ вѣруючи въ твою мудрôсть осмѣляе ся предложити тобѣ выпадокъ, котрый его розумъ нѣякъ розсудити не може,— вôдповѣвъ везиръ и поклонивъ ся знову ажь до самои землѣ. — Позволь, царю, що розкажу тобѣ цѣлу справу.

— Розказуй! — вôдповѣвъ шахъ на то.

— Вчера около десятои годины прийшовъ до мене якійсь чоловѣкъ и просивъ, щобы я его выслухавъ — ставъ везиръ говорити. — Бувъ то чоловѣкъ молодый, сильный и видко було по нѣмъ, що маючій. Тымъ бôльше стало менѣ дивне то, що вôнъ почавъ менѣ розповѣдати. Вôнъ — каже — называе ся Алладинъ и есть сыномъ знатного юбілера Рабіѣ въ захôднôй части твоеѣ столицѣ, о царю. Его отець вôддавъ ему вправдѣ весь интересъ и всѣ дорогоцѣннѝ рѣчи, але не хоче ему дати анѣ зломаного крейцара на дальше веденє того интересу. Алладинъ просивъ отже мене, абы я змусивъ его вôтця, щобы вôнъ давъ ему ту часть спадщины, яка на него мае припасти. Я приказавъ тому молодому чоловѣкови прийти нинѣ рано зъ вôтцемъ до твоеѣ палаты, бо признаю ся отверто, о царю царѣвъ, що не знаю, що маю сказати тому Алладинови. Зъ однои стороны не можна законно змусити вôтця, абы вôнъ ще передъ смертію вôддавъ свôй маетокъ дѣтемъ, а зъ другои стороны знову треба бы и сына взяти въ опѣку передъ скупымъ вôтцемъ, а то можна бы въ той спосôбъ зробити, щобы ихъ якось погодити зъ собою. Якъ кажу, то такій выпадокъ, що я хотѣвъ предложити его твоѣй мудрости и твоѣй розвазѣ.

Везиръ замовкъ и на знакъ, що вже скôнчивъ, поклонивъ ся низенько.

Аббасъ II, призадумавшись на хвилю, дививъ ся лишь наперѣдъ себе, а вôдтакъ вôдозвавъ ся:

— Добре зробивъ-еси, везире, що розповѣвъ менѣ сей дивный выпадокъ. Подиви ся, чи они оба прийшли, а коли такъ, то закличъ ихъ сюды.

Везиръ поклонивъ ся, вийшовъ и за хвильку привѣвъ двохъ людей передъ престолъ Аббаса. Оба припали ажь до землѣ и поцѣлували кôнчикъ володаревои ризы. Вôдтакъ стояли на колѣнахъ поспускавши головы и чекали, щобы царь до нихъ промовивъ. Отець бувъ старенькій чоловѣчокъ зъ сивымъ волосемъ и сивою бородою а зъ лиця выглядавъ добродушно, видко було по нѣмъ, що знае свѣтъ и людей; сынъ знову бувъ мужчина здоровенный, але все таки можна було по нѣмъ спôзнати, що вôнъ трохи легкодушный и лѣнивый.

Всѣ везиры дивили ся теперь на шаха и чекали, що вôнъ скаже а шахъ грôзнымъ голосомъ вôдозвавъ ся до молодого чоловѣка:

— Псе нужденный, що спонукало тебе запôзвати сего старенького чоловѣка до мого везира?

— То мôй отець, — вôдповѣвъ молодець ледви обертаючи языкомъ.

— Тымъ гôрше, гримнувъ шахъ насупивши брови. — Дитина не повинна нѣколи позывати родичѣвъ, хиба що мае дуже важну причину до того.

кинули дальшу кôсть незгоды мѣжь рускій народъ; знеохотили людей до крайности до громадныхъ нарадъ надъ своєю долею и вôдстрашили ихъ такъ вôдъ всякихъ вѣчь, хочьбы найхосеннѣйшихъ и найпотрѣбнѣйшихъ, якъ бы того не зробили и найострѣйшѝ заказы — теперь вже кождый, навѣть хочь бы трошки розважный селянинъ, коли єго будуть кликати на вѣче, скаже: Не здуришь! — наконець выставили ся народнѣ вѣча рускѝ на загальне посмѣховиско у своихъ и у сусѣдôвъ.

Отъ такій выйшовъ хосенъ зъ москвофільского вѣча. Тѝ, що на нѣмъ були, нехай теперь спокôйно и безсторонно а добре розважать, а мы певнѝ того, що признають намъ рацію.

# Доказы на крутанину „Галицкои Руси“.

(Конець.)

Щобъ показати ту „добросовѣстность“ дописувателя, подамо хочь кôлька цитатôвъ пôсля читанки, передовсѣмъ нѣбыто неестетичныхъ.

„Е, ні; тривайте лишень! таки що вздрить, такъ зъ його патретъ и вчеше, хотьби тобі відро або свиню, таки живісенько воно йе“. (мова про маляра Кузьму въ повѣсти Квѣтки „Салдацький патретъ“), а дальше: „вінъ и поставивъ той патретъ на самому ярмарку и пôдпиравъ, щобъ ні вітеръ не зваливъ, и щобъ який пяний, якъ поточитця, або свиня, звичайно ходючи по базару, то щобъ не звалили“. Се тѝ мѣсця на сторонѣ 92 и 93 (II ч.), про котрѝ дописуватель каже, що тамъ „люди величають себе титуломъ „свиня“! Єсть то отже тенденційне перекручене Але дописуватель „Галицкои Руси“ въ галѣ гôршить ся самою згадкою про свиню. А хибажь не читають ученикамъ евангелій, де єсть згадка про свинѣ?

Такъ само згôршеный дописуватель сценою въ „Щирôй любвѣ“ Квѣтки, де характеризує ся жите передмѣщаньске XVIII в. и особы тои сферы вживають выраженя: „брешешь“, „будь я бестія, коли вона не дурна“ (значить божевôльна), „доносъ на злодія Таранця“. (стор. 156, II.)

„Соблазнительными сценами“ уважає дописуватель уступы въ описѣ ярмарку въ повѣсти „Салдацький патретъ“: „вислали на двіръ підтовкачку, чи не вздрить кого на улиці, щобъ заманити въ кабакъ“, дальше, якъ перекупки боять ся зъ своимъ товаромъ „біля Москаля сідати. Вінъ намъ такого лиха наробить, що не то що! у одноі щипне, у другоі хватне (розумѣєсь паляницѣ, бублики и т. ин.) — та тутъ таке буде, що й коробокъ не позбіраємо“; або якъ „перекупки хватають за поли парубківъ та школярівъ: „Ходи сюди, дядюшка! візьми въ мене панниченьку! отъ бублики горяченькі зъ мачкомъ!“ Дописуватель же, вырвавши зъ того по кôлька словъ, пôдсуває имъ зовсѣмъ инше значѣнє (двусмысленность).

Перекладови зъ Короледворскои Рукописи, зробленому двома поетами М. Шашкевичомъ п. з. „Китиця“ и М. Костомаровомъ п. з. „Квіточка“, пôдсуває дописуватель „Галицкои Руси“ „неправственную двусмысленность“ и каже, що ся поезія „неотвѣтна яко чтеніе для дѣвчатъ“. Щобъ показати, якъ напастливѝ погляды дописувателя, наведемо въ цѣлости сю поезію:

*„Вѣтронько вѣє зъ панського лѣсу;*
*Зъ вѣдрами дѣвка бѣжить до рѣчки:*
*Въ кованый цеберъ воды набрала;*
*По рѣчцѣ къ дѣвцѣ квѣточка плыне.*
*Квѣточка гарна тай запашная,*
*Зъ повнои рожи та зъ чорнобрѣвцѣвъ.*
*Колибъ я знала, квѣточко красна,*
*Хто тебе сажавъ въ вохкую землю,*
*Тому бъ я дала мôй золотенькій*
*Зъ пальця перстеникъ;*
*Колибъ я знала, квѣточко красна,*
*Хто тебе личкомъ повивъ подобно,*
*Томубъ я дала шпильку зъ волося!*
*Колибъ я знала, хто тебе, квѣтко,*
*Пустивъ у воду, томубъ я дала*
*Стрѣчку зъ головки!*
*Дѣвочка стала квѣтку хапати,*
*Тай обôрвалась въ воду холодну“.*
(стор. 276 и 206 II.)

Деякѝ мѣсця дописуватель навмысне перекручує, щобъ зъ нихъ вывести неестетичность або неморальность. Такъ н. пр. зъ II. т. стор. 253 наводить: „для хлопцѣвъ молодицѣ и дѣвчата дуже принадно змалеваны“; тымчасомъ мѣсце те зъ переднього слова до Гребѣнчиной „Ластôвки“, де описує красоту Полтавщины, такъ звучить: „А тихъ, моглявъ, дѣвчатъ та молодиць, о бодай ихъ! и доси зъ думки не йдуть. Одну списавъ покôйникъ Котляревскій „Наталку-Полтавку“, та увесь свѣтъ звеселивъ“. Отже зовсѣмъ инакшій выходить змыслъ, якъ пôдсуває дописуватель.

Такъ само зъ поезіѣ Щоголева „Безталанне“, вырвавъ дописуватель оденъ стихъ, перекрутивъ такъ, що вышло: „штаны въ него подерти“. Тымъ часомъ поезія та звучить: (стор, 454, II. т.)

*„Иде чумакъ, иде козакъ, дорогою зъ Дону,*
*Везе рыбку таловірку на продажь до дому.*
*Штани въ его полатані, подрана свитина;*
*Куди ні глянь, кругомъ бідний, кругомъ сиротина“.*

Зъ оповѣданя „Институтка“ наведене мѣсце такожь перекручене: „въ школѣ найбôльше учили людей туманити“. Тымъ часомъ тамъ характеризує авторъ институтку, котра не хотѣла учити ся, якъ по небу зорѣ ходять, або якъ люде живуть за морями, а коли бабуся замѣтила, що може часомъ єѣ хто про се спытати, вона вôдповѣла: „Я зо всего викручусь: онъ якъ, бабусю! Я вамъ заспіваю! И заспівала, затягла, наче теє срібло пересипаєтця“ (стор. 110, III.)

„Соблазнительнымъ“ выдаєсь дописувателеви такожь зворотъ: „де менѣ зъ нею паруватись“ (значить стати въ парѣ, злучитись въ пару, одружитись). Що сей зворотъ має таке значѣнє въ нашôй мовѣ, те можна побачити и зъ леґенды „про померший душѣ“ (ч. I. стор. 36 читанки). Єсть тамъ згадка про дѣдуся, котрый лыка до купы звязувавъ, а запытаный о те, що вôнъ робить, вôдповѣвъ: „я пары парую“. Таке саме значѣнє має сей выразъ и въ нѣмецкôмъ: paaren т. є. zu einem Paar verbinden, verheirathen (див. D. Sander's, Handwörterbuch або въ Дзвонѣ Шілера:

„Denn wo das Strenge mit dem Zarten,
Wo Starkes sich und Mildes paarten,
Da gibt es einen guten Klang“.

Такъ само, не розумѣючи языка, выписує „соблазнительную фразу“ — „пѣчколупати“ — а въ книжцѣ (стор. 59, II.) єсть „печь колупати“, значить лупати, драпати

Въ уступѣ: „спомяне свою безталанну семю, якъ вирізали єго дітей и жінку“ (стор. 23. III.), всунувъ дописуватель слово паны, щобъ надати тому небезпечну тенденцію, а цитуючи уступъ зъ стор. 57, III., не додавъ, що се вôдносить ся до захоплюваня земель московскими дворянами.

Такъ само тенденційно силуєсь допису-

---

— Я маю таку причину — вôдповѣвъ молодець вже теперь смѣливѣйше. — Мôй тато дуже скупый и тому я зъ нимъ позываю ся.

— Розказуй! — велѣвъ шахъ.

Алладинъ розповѣвъ цѣлу справу, зовсѣмъ такъ, якъ розповѣдавъ везиръ, и додавъ:

— Розсудижь теперъ, о могучій шаху, чи я не маю права до моеѣ спадщины. Менѣ треба грошей, щобы вести дальше интересъ, тато має а не хоче менѣ дати нѣчого, а прецѣ я у него одна дитина!

Шахъ не давъ по собѣ анѣ крихты спôзнати, яке враженѣє зробила на нѣмъ позва Алладина. Теперь приказавъ старому розповѣдати.

— Нехай Аллахъ дасть тобѣ такій розумъ, якъ премудрому Саломонови, — почавъ старый говорити спокôйно и дививъ ся шахови просто въ очи. — Передовсѣмъ скажу тобѣ, о царю, що я сему мому сынови давъ якъ найстараннѣйше выхованє, я дававъ єго учити, и вôнъ може теперь зъ тыми грошми, зъ тымъ добромъ, що я єму давъ, дати собѣ въ свѣтѣ раду. Мушу ще й то додати, що проценты зъ того маєтку, якій менѣ ще лишивъ ся, выстають отъ лишь на то, щобы я на старôсть не бѣдувавъ та не попавъ въ нужду, та що я той маєтокъ лишь самъ собѣ придбавъ. А теперь, о могучій шаху, позволь, що, закимъ скажу тобѣ причину, задля котрои не хочу дѣлити ся зъ моимъ майномъ, розповѣмъ тобѣ ще маленьку казку.

— Чи та казка належить до вашого спору? — спытавъ Аббасъ II.

— Та нѣбы нѣ, — вôдповѣвъ Рабія, — але ты мене по нѣй скорше зрозумѣєшь, якъ колибъ я тобѣ розповѣвъ причину, длячого я такъ роблю.

— Оповѣдай же, лишь коротко, — сказавъ шахъ.

Старикъ погладивъ ся худою бѣлою рукою по высокôмъ чолѣ и ставъ говорити:

— Оденъ отець роздѣливъ своє майно мѣжь своихъ шестеро дѣтей и сподѣвавъ ся, що они будуть живити єго ажь до смерти. Але незадовго ставъ вôнъ тягаромъ и по короткôмъ часѣ вôдсылали они єго одно до другого. Найстаршій сынъ казавъ, що у него нема мѣсця, другій, що у него для вôтця за тепло, третій, пекарь, що отець не має у него спокою; ажь старый побачивъ, що сыны хотѣли бы єго позбути ся, и вôнъ пôйшовъ до своихъ донькôвъ. Але и у нихъ не загрѣвъ мѣсця, бо найстарша донька сказала, що боить ся щобы батько не упавъ изъ сходôвъ, друга, що у неѣ въ хатѣ за вохко для чоловѣка, що нездужає на гостець, а третя таки сказала, що було бы найлѣпше, колибъ батько перенѣсъ ся вже разъ въ могилу. Коли внуки розповѣли то дѣдусеви, то єму серце пукло зъ жалю и вôнъ померъ.

Оповѣдачь замовкъ и допытливымъ окомъ споглянувъ на шаха.

Ты мабуть вже скôнчивъ свою казку? — спытавъ той.

— Скôнчивъ, могучій царю, — вôдповѣвъ Рабія. Чи маю теперь ще що сказати на своє оправданє.

— Шкода часу, бо я добре зрозумѣвъ, до чого ты розповѣвъ ту казку, — вôдповѣвъ шахъ зô спокоємъ и повагою. — Идижь собѣ до дому, Рабія, нѣхто не смѣє анѣ шелюга рушити тобѣ зъ твого майна, бо чоловѣкъ, що має такій розумъ, якъ ты, заслуживъ собѣ жити на старôсть спокôйно.

Старикъ поцѣлувавъ крайчикъ Аббасовои одежи, поклонивъ ся, що ажь чоломъ ковра дôткнувъ ся, и выйшовъ зъ палаты.

— Юсуфе-хане, кажи сему захланному песьому сынови дати пятьдесятъ букôвъ на пôдошвы, — сказавъ розлюченый шахъ до везира, — а коли ще разъ важить ся позывати свого батька, то обрѣзати єму уха и выгнати за границю!

И шахъ Аббасъ II. пôднявъ ся зъ престола, кивнувъ ввѣчливо головою везирамъ, а тѝ поклонили ся низенько и выйшли изъ палаты.

### 2. Вѣра, надѣя и любовъ.

Однои ночи не мôгъ Аббасъ якось спати. Що не робивъ, абы трохи розôрвати ся, нѣчо не помагало. Найлѣпшѝ танцôвницѣ не могли єго розвеселити, а коли єго спѣвачки спѣвали дзвôнкими голосами, то вôнъ лишь заєдно позѣвавъ.

Омаръ-ханъ не знавъ вже, що робити, бо хочь Аббасъ бувъ славный изъ своєѣ справедливости на весь свѣтъ, далеко поза перску державу, то всежь таки єго везиръ боявъ ся о свою лису голову та о свôй урядъ, що приносивъ єму не малый доходъ. Придуму-

ватель „Галицкои Руси“ пôдсунути Читанцѣ А. Барвѣньского „безвѣріє“, нерелиґійность, на основѣ повырываныхъ и поперекручованыхъ зворотôвъ.

Зъ повѣсти Квѣтки „Маруся“, глибоко-моральнои и религійнои, выдобувъ дописуватель справдешну ересь: „Господи милостивий! Ти самъ боїсся и мене лякаєшь“ (стор. 75. II.) Тымчасомъ тамъ Наумъ, стоячи при умераючôй Марусѣ, каже до Настѣ: „Мовчи та молись Богу. Теперь ангели святиі літають надъ нею. Страшний часъ тоді настає, якъ праведна душа кончитця. Намъ грішним треба тільки молитись Богу!“ А на те Настя відповідає Наумови: „Господи милостивий! Ти (Науме, розумѣєсь) самъ боїсся тай мене лякаєшь“. Такъ казала Настя, не бачачи своеі біди“ (що Маруся умерає).

Зъ звороту: „Увійшовъ запорожець у корчму, дивитця — народу повнісенько якъ у церкві“ (стор. 37. III.) вжежь нѣхто не буде выводити „безвѣрія“, божь тутъ авторъ стискъ людей въ корчмѣ порôвнує зъ тижбою, яка буває у церквѣ, а не корчму зъ церковою, отже й нѣчого зневажливого для церкви тутъ нема.

На стор. 233 и 234. III. подає Кулѣшь оцѣнку Квѣтчинои повѣсти „Отъ тобѣ скарбъ!“, въ котрôй выказує, якъ Квѣтка насупротивъ піяніства поставивъ людей трудящихъ, котрі живуть въ законѣ Божому, а вôдтакъ жалкує, що мало тыхъ хранителѣвъ правоты, такъ що й дивувати ся треба, якъ сей миръ держить ся ще на правотѣ. Яко такого, що забувъ чинити добре и те добро на користь свѣта обертати, выставляє авторъ того философа (бурсака), що у церквѣ читавъ Дѣяпія „аки мѣдь звенящя“ — а того вôнъ называє ученымъ дурнемъ (недоукомъ), що „глумитця надъ св. повістію про діла апостольскі“.

И на стор. 390, III. выходить пôсля думки дописователя страшне „безвѣріє“, бо тамъ сказано: „Проклявши Бога и проклявши долю“. Тымчасомъ се невинный описъ Пôдгôря, Ю. Федьковича, такъ гарного, що

*„навѣть сказникъ (чортъ) пробувати любить,*
*Якъ доста свѣтомъ душей ся нагубить,*
*Оттакъ бы трошка радъ де вôдпочити,*
*Абы за раємъ хвильку затужити,*
*Бы нагадати, якъ колись тамъ було,*
*Нимъ Боже слово зъ свѣтлости го пхнуло,*
*Абы казнити, терпти мимо волѣ,*
*Проклявши Бога и проклявши долю.“*

Такъ само вôдорвана фраза „вѣра — оттой шумъ, що на камени сперся“ може выдати ся справдешнымъ „безвѣріємъ“ — але поглянѣмо, якъ то въ читанцѣ: „Що сей світъ, що єго віра, що єго любовь, що єго доля? Світъ — Днѣстрова филя, віра — отой шумъ, що на камені сперся.“ А треба додати, що се слова Тодора, котрому Олена обѣцяла свою руку а вийшла за иншого.

Сі приклады нехай послужать доказомъ, якихъ способôвъ уживає „Галицкая Русь“ щобы всяку роботу, котра не вôдъ неѣ выходить, безчестити, рахуючи на легковѣрность рускои суспольности въ тôй думцѣ: calumniare audacter, semper aliquid haeret.

## Переглядъ политичный.

На вчерашнôмъ засѣданю Палаты пословъ вôдповѣдавъ гр. Таффе на интерпеляцію пос. Гавка въ справѣ наплыву жидôвъ зъ Россіѣ до нашои Монархіѣ а особливо до Галичины и сказавъ, що непотреба заводити противъ нихъ якихсь надзвычайныхъ мѣръ, бо приписы паспортовî досыть спиняють вступъ чужихъ людей до державы крôмъ того власти пограничнî дôстали строгій наказъ, щобы якъ найточнѣйше держали ся тыхъ приписôвъ.

Царица, котра, якъ теперь потверджує ся, сильно незадужала, має ся теперь значно лѣпше, хочь болѣ первовй у неѣ все ще повтаряють ся.

Тымчасовый зарядъ міністерства комунікацій по уступленю Ґіббеннета поручено помôчникови міністерства Євреинови.

Велику сензацію выкликало въ Берлинѣ розпорядженє командуючого ґенерала кн. Юрія Саского противъ збыткованя ся пôдофіцирôвъ надъ воякими. Показало ся, що декотрî зъ пôдофіцирôвъ такъ збыткували ся надъ своими жертвами, якъ дикî звѣрѣ; били ихъ, мучили, казали опучки гризти по кôлька минутъ, 900 разôвъ разъ по разъ присѣдати, що ажь земля була мокра вôдъ поту бѣдныхъ людей и т. д. Чотирохъ выновникôвъ засуджено на кôлька лѣтъ криміналу и деґрадацію.

# Новинки.

*Львôвъ дня 23 (4 лютого) сѣчня.*

— **Є. Ексц. панъ Намѣстникъ ґр. Бадені** выѣхавъ вô второкъ рано до Буска, куды выѣхали такожь Є. Ексц. Маршалокъ краєвый кн. Сангушко и головно комадуючій кн. Віндішґрецъ, котрыхъ запросивъ Є. Ексц. п. Намѣстникъ ґр. Бадені взяти участь въ ловахъ, що мають тревати черезъ три дни.

— **Именованя**. Панъ Міністеръ просвѣты именувавъ Казим. Брухнальского управителемъ фаховои школы слюсарскои въ Сьвйонтникахъ въ характерѣ урядника державного въ IX кл. ранґи; Ивана Надгерного учителемъ фаховои школы слюсарскои въ характерѣ урядника державного въ X кл. ранґи. — Ц. к. краєв. Рада шкôльна именувала Теодора Мариновича управителемъ 3-клясовои школы народнои въ Гвоздци; Брôніслава Ґубрыновича заступникомъ учителя въ ц. к. ґімназіѣ Францъ-Іосифа у Львовѣ.

— **За упокôй бл. п. Володимира Барвѣньского** вôдбуло ся вô второкъ въ церквѣ Василіянокъ при Стрыйскôй улици заупокôйне богослуженє. Службу Божу вôдправивъ о. Иванъ Чапельскій а панахиду о. Чапельскій, о. Евгеній Гузаръ и о. Винярскій. Службу Божу и панахиду спѣвавъ хоръ питомцѣвъ рускои семинаріѣ духовнои, родину репрезентувавъ Впов. посолъ Олександеръ Барвѣньскій зъ цѣлымъ своимъ домомъ. Церковця заповнена була почитателями покôйного Володимира, а редакцію „Дѣла“, котрого пок. Володимиръ бувъ першимъ редакторомъ, репрезентувавъ самъ теперѣшный редакторъ п. Иванъ Белей.

— **Вôдъ Перемышлянъ пишуть намъ**, що тамъ въ послѣдныхъ днияхъ шалѣла страшна буря, а дня 31 сѣчня вечеромъ тяжко було зъ одного села дôстати ся до другого черезъ великі вѣтры. Въ селѣ Бруховичахъ вôдъ Перемышлянами нарôдъ хоруе на тифусъ и умирає. Такъ само проявляє ся тифусъ и въ иншихъ доокольчныхъ селахъ. Въ цѣлôй Перемышлянщинѣ заповѣдає ся голодъ на весну а нарôдъ уже и вôдъ теперъ немає що ѣсти та мусить купувати хлѣба за дорогî грошѣ.

— **Въ Коршевѣ**, повѣта коломыйского, основано нову читальню до выдѣлу котрои выбрано: о. Алекс. Левицкого предсѣдателемъ, о. Майковского заступникомъ предсѣдателя, А. Лазоренка секретаремъ, Войтенка касієромъ, а А. Андрѣйшина бібліотекаремъ.

— **Змѣна властителѣвъ** На Буковинѣ продавъ властитель села Гаранче, Семенъ Барончь, часть тои маєтности двомъ купцямъ: селянинови зъ Топоровець, Костеви Дверничукови и еміґрантови зъ Россіѣ Лейбѣ Зільбермановы за 26.550 зр.

— **Чесный и совѣстный чоловѣкъ**. Въ ночи дня 29 сѣчня найшовъ зелѣзничный робôтникъ Романъ Котурбачь почтовый мѣшокъ зъ грошми на стацін въ Креховичахъ коло Долины, и то въ мѣсци, де найбôльше ходять люде. Котурбачь хоть знавъ, що въ мѣшку тôмъ находять ся значнî грошѣ, вôддавъ заразъ мѣшокъ, кому належало.

— **Самоубійства**. У Львовѣ въ понедѣлокъ стрѣливъ до себе въ голову зъ револьверу Кароль Черны, помôчникъ пôдприємця похоронôвъ Курковского, въ намѣрѣ самоубійчôмъ. Куля перейшла языкъ, пôднебѣнє и застрягла въ чашцѣ головы. Самоубійника вôдвезено до шпиталя, але чи можна буде єго удержати при житю — тяжко сказати. Черны числить 43 роки, жонатый, а причина намѣреного самоубійства була боязнь, що не выповнивъ якогось припорученя, яке давъ єму єго хлѣбодавець.— Въ Перемышли вôдобравъ собѣ житє Діонизій Мохнацкій, касієръ въ маґазинѣ товаровôмъ на дворци зелѣзничôмъ. Причиною самоубійства були мабуть матеріяльнî лихî обставины.

— **Жертвы зимы**. Пôдъ Буковскомъ на ведучихъ до сусѣднымъ селъ Волѣ Петровои, Побѣдна и Полоннои дорогахъ найдено 30 сѣчня трохъ селянъ замерзлыхъ. Яка була причина того середъ такои лагôднои якъ сегорѣчна зима, мабуть не тяжко догадатись; була певне — горѣвка.

— **Судъ на американьскій способъ** вôдбувъ ся недавно тому въ селѣ Явлôнчику о милю вôдъ Бродôвъ. Въ тôмъ селѣ повставъ огонь въ послѣдныхъ дняхъ грудня, котрый знищивъ три селяньскî загороды. Пôдозрѣнє о пôдпаленє упало на одного селянина, котрый вже кôлька разôвъ допускавъ ся пôдпаленя, а навѣть бувъ за тото караный въ судѣ. Войтъ скликавъ раду „на комісію“, котра перевела слѣдство, и, прикликавши ще пошкодованыхъ, разомъ зъ ними орекла, що налоговый пôдпальникъ повиненъ умерти. Прикликано догадочного виновника, войтъ выголосивъ єму засудъ громады и ударивъ єго два разы такъ мôцно въ лице, що той поваливъ ся на землю. Наступила страшна сцена: селяне кинули ся на него и почали бити чимъ хто мавъ и якъ хто мôгъ. На тѣлѣ убитого найдено вôдъ тыхъ тяжкихъ побоѣвъ 146 ранъ, 9 на лици а въ головѣ такъ страшну рану, що вôдъ неѣ самои вôнъ мусѣвъ згинути. Брôдскій судъ выделеґувавъ на мѣсце чину судову комісію, котра увязнила кôлькапацять выновникôвъ, однакъ не знати, чи удасть ся выкрыти, котрый задавъ нещасливому тоту страшну рану въ голову.

— **На ловахъ** у ґр. Юр. Дуніна Борковского въ янôвскихъ лѣсахъ коло Теребовлѣ убито въ двохъ ревірахъ 245 заяцѣвъ, 9 лисôвъ и 8 рогачѣвъ а пострѣлено 4 дики.

## ТЕЛЕГРАМЫ.

**Берлинъ** 4 лютого. Цѣсарь Вільгельмъ бувъ на обѣдѣ у канцлера ґр. Капрівіого и перебувъ тамъ кôлька годинъ. Въ розмовѣ своѣй поруши въ вôнъ кôлька разôвъ справу шкôльну, але просивъ о тайну для сего розговору.

**Будапештъ** 4 лютого. Въ наслѣдокъ дощѣвъ прибула вода въ Дунаю и залляла кôлька сѣлъ въ Будапештеньскôмъ комітатѣ.

**Брукселя** 4 лютого. Зачувати, що король зажадає вôдъ парляменту розширеня наслѣдства престола въ корысть своеѣ найстаршои доньки Людвики.

**Вôдвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій**

вавъ отже, якъ бы то свого володаря розвеселити та скоротити єму безсонну нôчь.

— О премудрый царю надъ царями, — сказавъ вôнъ, схиливши голову въ покорѣ, — позволь, що я тобѣ дамъ способъ, якъ скоротити сю безсонну нôчку.

— Кажи, — вôдозвавъ ся Аббасъ коротко.

— Мабуть у тебе добре ще на тямцѣ каліфъ Гарунъ-аль-Рашідъ, — говоривъ везиръ дальше. — И вôнъ мавъ неразъ такî безсоннî ночи. Тогди ходивъ вôнъ улицями въ Баґдадѣ, а пригоды, якî тогди єму лучали ся, розвеселяли єго умъ и нôчь проминала єму скоро. Я бы думавъ, о царю надъ царями, щобы и ты такъ само сеѣ ночи зробивъ.

— Правду кажешь, твоя рада подобаєсь менѣ — сказавъ Аббасъ. — Зробимъ такъ, щобы насъ нѣхто не видѣвъ, коли будемо зъ палаты выходити. За пôвъ годины жди на мене коло ворôтець вôдъ города, пôйдешь зô мною.

За пôвъ годины вышпли шахъ зъ везиромъ зъ палаты й стали волочити ся улицями столицѣ. Вôддалѣкъ за ними шло двохъ людей зъ ґвардіѣ шаха, готовыхъ кождои хвилѣ стануть въ помочи свому володареви. Такъ ходили они вже довшій часъ, але якось не лучала ся имъ нѣяка пригода и шахъ зачинавъ вже нудити ся.

(Конець буде).

# Експедиція мѣсцева
# НАРОДНОИ ЧАСОПИСИ

зъ днемъ 1 (13) сѣчня 1892 перенесена до

## „БЮРА ДНЕВНИКÔВЪ“ ЛЮДВИКА ПЛЬОНА,

**улиця Кароля Людвика, ч. 9.**

„Бюро Дневникôвъ“ буде приймати, выключно, вôдъ Нового року предплату мѣсцеву.

---

**Маґазинъ пôдъ фірмою Вільгельмъ Арбашевскій** перенесеный зъ ринку на улицю Чарнецкого ч. 2, поручае

### Обуве

**всякого рода,** *власного выробу, на кожду пору, найновшого фасону зъ найлѣпшихъ матеріяловъ по цѣнахъ найнисшихъ.*

*Замовленя въ мѣсци якъ тоже зъ провінціѣ сповняю точно и скоро. Принимаю також всякй направы.* Зъ поважанємъ

**В. Арбашевскій,**

16 улиця Чарнецкого ч. 2,

*побôчь гандлю п. Важного.*

---

**Велика ПРАГСКА ЛЬОТЕРІЯ**

**Послѣдный тыждень!**

Головный выграшь 4

## 100.000 зл.

**Льосы по 1 зр. поручають у Львовѣ:**

М. Іонашъ — Авґустъ Шелленберґъ — Яковъ Шроґъ — Кітцъ и Штоффъ — Сокаль и Лілієнъ — А. Х. Верфель.

---

Антикварска оферта. 1

## МАЙЕРЪ, ЛЕКСІКОНЪ

**4 (найновѣйше) выданє**

16 елегантныхъ томôвъ оправленыхъ въ полотно, якъ новй, замѣсть

**зр. 96 зр. 55.**

M. Kuppitsch W-we, Wien, 1 Schottenring 8.

---

## КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

## БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

купуе и спродае

**всякй ефекты и монеты**

**по курсѣ деннôмъ найдокладнѣйшôмъ, не числячи жадноп провізіи.**

Яко добру и певну льокацію поручае:

4½% листы гіпотечнй.
5% листы гіпотечнй преміованй.
5% листы гіпотечнй безъ преміи.
4½% листы Тов. кредитового земс.
4½% листы Банку краевого.
4½% пожичку краеву галицку.

4% пожичку пропінаційну галицку.
5% „ „ буковиньску.
4½% пожичку угорскои желѣзнои дороги державнои.
4½% пожичку пропінацийну угорску.

4% угорскй Облиґаціи индемнизацийнй,
котрй то паперы контора вымѣны Банку гіпотечного всегда купуе и продае по цѣнахъ найкористнѣйшихъ.

**Увага:** Конторъ вымѣны Банку гіпотечного пріймае вôдъ Вп. купуючихъ всякй вылъосованй, а вже платнй мѣсцевй паперы цѣннй, якъ також купоны за готовку, безъ всѣлякои провізіи, а противно замѣсцевй лишень за ôдтрученьемъ коштôвъ.

До ефектôвъ, у котрыхъ вычерпали ся купоны, доставляе новыхъ аркушѣвъ купоновыхъ. за зворотомъ коштôвъ, котрй самъ поносить. 2

---

## Чоколяда десерова.

Найбôльша фабрика на свѣтѣ—денна продажь 50.000 к°

**Пôдроблюванє забезпечено.**

Подостаткомъ по всѣхъ лѣпшихъ склепахъ товарôвъ кольоніяльныхъ, по дроґеріяхъ и склепахъ зъ лакôтками, також по цукорняхъ. 1

---

## ПРИГОТОВЛЕНЄ

на 1

## ОДНОРОЧНЫХЪ ОХОТНИКÔВЪ

и до принятя въ

**Ц. И К. ВОЙСКОВЙ ШКОЛЫ**

починае ся въ приватнôй войсковôй приспособляючôй школѣ — **3 лютого с. р.**

**Frisch,** Wien 1, Schottenbasteingasse 4.

директоръ, ц. и к. майоръ въ пенс., упередъ проф. въ ц. и к. Академіи вôдъ женй и корпусѣ вôдъ мінъ и пр.

**Проґрамы даромъ.**

---

Австрійско-угорска

## FINANZ-KUNDSCHAU

Признанє, якого доси зазнавало наше письмо, дало намъ товчокъ, **побôльшити** его обемъ а то такъ що до **формату** якъ и що до **змѣсту** нашои часописи. Въ рамкахъ дотеперѣшныхъ буде ся обговорювати, такъ якъ и доси, всѣ **фінансовй и господарскй обявы обширно и предметово.** Всежь при тôмъ можемо числити, що въ новôй своѣй формѣ нашъ збôльшеный дневникъ знайде вôдкликъ голоснѣйшій. Попри жертвы, якй на насъ накладае побôльшене обему, **высокôсть предплаты** зôстае **незмѣнена,** така якъ доси, бо мы намагаемо знайти бôльше розповсюдненє.

Число пробне даромъ.

*Рôчна предплата за 52 богатй змѣстомъ числа* **1 зр.**

**Адміністрація:** Wien, I. Wollnerstrasse 11. 1

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.